

А.Ю. ШАХНО, д-р екон. наук., доц., В.О. ІЛЬЧЕНКО, канд. екон. наук,
В.О. ЦАРЕНКО, здобувач, Криворізький національний університет

УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ БІЗНЕС-СТРУКТУР

Важливою умовою сталого економічного зростання є вдосконалення системи управління капіталом підприємства, а саме його формування та використання, що веде до розвитку необхідної фінансової ресурсної бази. Ефективність існування підприємства, в першу чергу, залежить від вміння менеджерів працювати з капіталом, оскільки він відображає економічні процеси підприємства та його стан у цілому. В сучасній економічній літературі можна зустріти багато визначень капіталу. Його слід розглядати щонайменше в трьох аспектах: фінансовому (як джерело фінансування придбання активів); матеріальному (речовому) та інтелектуальному (людському). Капітал підприємства представляє загальну вартість засобів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, інвестованих у формування його активів з метою отримання прибутку [1].

Наявність початкового капіталу є ключовим моментом на шляху до успіху заснування будь-якого бізнесу. Значення капіталу у діяльності підприємства не обмежується лише початковим етапом його формування при утворенні підприємства – важливо започаткувати бізнес, але ще важливіше його зберегти та розвинути. Управління капіталом – це система узгодження елементів, задач, принципів, які займаються регулюванням процесу розробки та реалізації управлінських рішень щодо руху власного капіталу в заданих параметрах [2].

Для того, щоб покращити сучасний механізм управління капіталом підприємства, необхідно вести відповідну фінансову політику, яка складається з декількох етапів: 1) аналіз загального обсягу формування капіталу підприємства, його динаміки і структури та кількість власних засобів у сукупному капіталі підприємства; 2) оцінка вартості внутрішнього та зовнішнього капіталу та доцільність його використання в плановому періоді; 3) визначення планових потреб у капіталі підприємства, щоб мати можливість фінансування оборотних і необоротних активів; 4) здійснення оптимізації співвідношення окремих частин капіталу, які були залучені при формуванні капіталу підприємства; 5) здійснення розробки та прийняття рішень для залучення фінансових ресурсів із внутрішніх та зовнішніх джерел для формування капіталу підприємства. Реалізувати цю політику можливо за рахунок впровадження фінансового механізму управління капіталом підприємства, який складається з: управління максимізації прибутку, розподілу чистого прибутку, управління амортизаційними відрахуваннями та управління залученням зовнішніх джерел власних фінансових ресурсів [3]. Головним генератором ідей та рішень у сфері формування капіталу є керуюча система (топ-менеджмент компанії), а виконавцями управлінських рішень вищого керівництва є менеджери нижчих ланок управління. Процес залучення фінансових ресурсів з внутрішніх і зовнішніх джерел, мобілізація капіталу на фінансових ринках, управління його структурою та ефективне його використання є об'єктом управління в системі мобілізації та використання капіталу.

Таким чином, використання різних економічних оптимізаційних моделей - це гарантія управління капіталом підприємства на високому рівні та отримання з процесу виробництва найбільшої користі. Для того, щоб залишитися на ринку, отримувати прибуток та бути конкурентоспроможним підприємством, керівництво повинно ретельно слідкувати за капіталом підприємства, його формуванням та використанням і способами покращення управління ним. Від ефективного управління капіталом, яке має для підприємства велике значення, буде залежати його комерційний успіх та стійкий розвиток. Правильне управління капіталом дозволить максимально підвищити прибуток і суттєво зменшити комерційний ризик.

Список літератури

1. **Чемчикаленко Р. А., Коваль Е. В.** Особливості формування оптимальної структури капіталу підприємства/ **Р.А. Чемчикаленко, Е. В. Коваль**// Глобальні та національні проблеми економіки: електрон. наук. фахове вид. 2018. № 22. С. 855–859. URL:<http://global-national.in.ua/issue-22-2018/30-vipusk-22-kviten-2018-r/4013-chemchikalenko-r-a-koval-e-v-osoblivosti-formuvannya-optimalnoji-strukturi-kapitalu-pidprijemstva>
2. **Харчук С. А.** Сучасні проблеми управління капіталом підприємства та шляхи їх вирішення/ **С. А. Харчук**// Економіка та держава. 2015. №6. С. 110 -113.
3. **Лубкей Н. П.** Теоретичні засади управління капіталом підприємства/ **Н. П. Лубкей**// Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2019. Т 1. №1. С. 38-45.